

IÐAVÖLLUR NÁMSMATSHANDBÓK 2022

Iðavöllur 2022

YFIRLIT:

Þessi handbók er yfirlit yfir það námsmat sem fer fram á Iðavelli og er hugsuð til þess að hafa yfirsýn yfir það námsmat sem fer fram í leikskólanum. Í handbókinni koma fram útskýringar á skimunartækjum og matstækjum, verkferlum og annað sem útskýrir námsmat í leikskólanum.

Efnisyfirlit

Inngangur.....	3
Matstæki nemendur	3
Hér er fjallað um þau matstæki sem notuð eru til að meta nám og þroska barna.....	3
TRAS.....	3
Verkferlar við TRAS	3
MIO	3
Verkferlar við MIO	3
HLJÓM-2	4
Verkferlar við HLJÓM-2	4
EFI-2	5
Verkferlar við EFI-2.....	5
Ferilmappa barnsins.....	5
Verkferlar ferilmöppu	6
AEPS.....	6
Verkferlar við AEPS	6
Skólaskil	6
Verkferlar skólaskila.....	7
Vinnuferli sérkennslumála	7
Íslenska sem annað mál	7
Verkferlar íslensku sem annað mál	8
Námssvið aðalnámskrár leikskóla	8
Mat á námi barna: hlutverk kennara	8
Verkferlar við mat á námi barna	9
Hæfniþættir við lok leikskóla	9
Verkferlar við mat á hæfniviðmiðum aðalnámskrár	11
Matstæki kennarar	11
Sjálfsmat kennara	11
Verkferlar við sjálfsmat kennara	11
Leikur sem námsleið	11
Verkferlar við mat á leik sem námsleið	12
Fylgiskjöl	13
Fylgiskjal 1. TRAS.....	13
Fylgiskjal 2. MIO	16
Fylgiskjal 3. Hljóm-2	17

Fylgiskjal 4. Skil milli leikskóla	19
Fylgiskjal 5. Skil milli skólastiga	20
Fylgiskjal 6. Mat á námi og velferð barna, deildarniðurstöður.....	22
Fylgiskjal 7. Grunnþættir menntunar	23
Fylgiskjal 8. Hæfniramma í íslensku fyrir fjöltýngd börn	26
Fylgiskjal 9. Sjálfsmatslistar kennara	27

Inngangur

Þessi handbók er leiðarvísir um það námsmat sem fer fram á Iðavelli og er hugsuð til þess að hafa yfirsýn yfir námsmat á öllum deildum, ásamt því að gera verklag aðgengilegt. Í handbókinni koma fram útskýringar á skimunartækjum og matstækjum, verkferlum og annað sem útskýrir námsmat í leikskólanum.

Námsmatshandbókin er fyrst gefin út haustið 2022 en er lifandi plagg og skal endurskoðuð á hverju skólaári.

Matstæki nemendur

Hér er fjallað um þau matstæki sem notuð eru til að meta nám og þroska barna.

TRAS er skráning á málþroska og félagsþroska ungra barna. TRAS-skráningartækið hjálpar leikskólakennurum að finna þau börn sem hafa frávik í málþroska og grípa inn í með markvissum aðgerðum ef um frávik er að ræða með snemmtækri íhlutun. TRAS er lagt fyrir hvert barn eftir ákveðnu mynstri sem tengist aldri barns.

Verkferlar við TRAS

Framkvæmd: Fyrsta fyrirlögn er u.þ.b. 2 ára og 2 mánaða og síðan er fyllt út á 6 mánaða fresti eftir það. TRAS er lagt fyrir öll börn í leikskólanum. TRAS er fyllt út í samvinnu/teymum hverrar deildar, auk þess sem sérkennsluteymi Iðavallar getur einnig komið að útfyllingu. Kennari með TRAS réttindi fyllir út TRAS með aðstoð þess starfsmanns/kennara sem þekkir barnið best.

Í *fylgiskjali 1* má sjá eyðublað yfir þá þætti sem skimaðir eru í TRAS, eitt eintak er fyrir hvert barn sem fylgir því út leikskólagönguna. Blaðið auðveldar starfsfólki að sjá þróun hjá hverju barni.

Niðurstöður: Niðurstöður eru kynntar fyrir foreldrum í foreldraviðtali 1x á ári, að vori. Deildarstjórar taka saman stutta samantekt fyrir deildina um niðurstöður TRAS að vori og senda á stjórnendur sem vinna úr niðurstöðunum.

Eftirfylgd: Niðurstöður eru skoðaðar og hver deild metur áframhaldandi vinnu út frá því með aðgerðaráætlun.

Leiðir til íhlutunar: TRAS hópar - málörvunarhópar, einstaklingsþjálfun, tilvísun o.s.frv. Hver deild gerir áætlun sem hentar starfi deildarinnar. Deildarstjóri ber ábyrgð á að aðgerðaráætlun sé framfylgt.

MIO er skimun á stærðfræðisþroska barna á leikskólaaldri og hjálpar starfsfólki að átta sig á þeirri stærðfræðifærni sem hvert barn hefur tileinkað sér. Skimunin hjálpar starfsfólki að koma auga á frávik og grípa inn í með markvissum aðgerðum og snemmtækri íhlutun. MIO er lagt fyrir öll börn í leikskólanum á ákveðnum aldursbilum.

Verkferlar við MIO

Framkvæmd: Fyrsta fyrirlögn er u.þ.b. 2 ára og 6 mánaða. Næst eru börnin metin þegar þau eru 3 ára og 6 mánaða og að síðustu 4 ára og 6 mánaða.

MIO er lagt fyrir öll börn í leikskólanum. MIO er fyllt út í samvinnu/teymum hversrar deildar, auk þess sem sérkennsluteymi Iðavallar getur einnig komið að útfyllingu. Starfsmaður með MIO réttindi fyllir út eyðublaðið með aðstoð þess starfsmanns/kennara sem þekkir barnið best.

Í *fylgiskjali 2* má sjá eyðublað yfir þá þætti sem skimaðir eru í MIO, eitt eintak er fyrir hvert barn sem fylgir því út leikskólagönguna. Blaðið auðveldar starfsfólki að sjá þróun hjá hverju barni.

Niðurstöður: Niðurstöður eru kynntar fyrir foreldrum í foreldraviðtali 1x á ári, að vori. Deildarstjórar taka saman stutta samantekt fyrir deildina um niðurstöður MIO að vori og senda á stjórnendur sem vinna úr niðurstöðunum.

Eftirfylgd: Niðurstöður eru skoðaðar og hver deild metur áframhaldandi vinnu út frá því með aðgerðaráætlun.

Leiðir til íhlutunar: MIO hópar- málörvunarhópar, einstaklingsþjálfun, tilvísun o.s.frv. Hver deild gerir áætlun sem hentar starfi deildarinnar. Deildarstjóri ber ábyrgð á að aðgerðaráætlun sé framfylgt.

HLJÓM-2 er greiningartæki sem er lagt fyrir að hausti til að meta hljóðkerfisvitund barna í elsta árgangi leikskólans í því skyni að greina þau börn sem eru í áhættu fyrir síðari lestrarerfiðleika. Þar er verið að kanna þættina rím, samstöfur, samsett orð, hljóðgreiningu, margræð orð, orðhlutaeyðingu og hljóðtengingu.

Verkferlar við HLJÓM-2

Framkvæmd: Kennarar á deildinni með Hljóm-2 réttindi taka prófið á öllum börnunum að hausti (sept-okt). Á vorin er HLJÓM-2 lagt aftur fyrir þau börn sem fá niðurstöðurnar *slök færni* og *mjög slök færni*.

Niðurstöður: Kennari reiknar úr prófinu og setur á niðurstöðublað. Niðurstöður eru kynntar í foreldrasamtölum að hausti. Leiðbeiningablað með niðurstöðum hvers barns er afhent í samtalinu *fylgiskjal 3*.

Eftir að fyrirlögn allra barna lýkur að hausti eru niðurstöður teknar saman og niðurstöður skoðaðar í heild. Ef einhver þáttur kemur áberandi slakur út í heildina er t.d. skert á þeim þætti í samverustundum og slíku. Einnig eru niðurstöður sendar til fulltrúa á Fræðsluviði Akureyrarbæjar sem setur niðurstöður allra skóla á Akureyri saman í eitt skjal sem skólarnir fá afrit af. Niðurstöður HLJÓM-2 fylgja börnunum í grunnskólann.

Eftirfylgd: Aðgerðaráætlun er gerð fyrir þau börn sem þurfa aukna aðstoð. Einnig er hver hópastarfshópur skoðaður með tilliti til niðurstaðna og unnið með þætti sem koma slakir út og þeir fléttaðir inn í hópastarf, vinnustundir og skólahóp.

Leiðir til íhlutunar: Leikir, spil og annað sem þjálfa hljóðkerfisvitund eru sett inn í námsáætlun og allir hópar/hópstjórar framfylgja aðgerðaráætlun. Deildarstjóri ber ábyrgð á að aðgerðaráætlun sé framfylgt. Ef niðurstaða hjá barni er mjög slök færni þá er skoðað hvort senda eigi tilvísun strax til talmeinafræðings.

EFI-2

EFI-2 er skimun á málþroska barna, máltjáningu og málskilningi. Skimunin byggist á myndabók sem barn og starfsmaður skoða saman. Skimunin skiptist þannig að 21 atriði kanna málskilning og 18 atriði kanna máltjáningu.

Verkferlar við EFI-2

Framkvæmd: EFI-2 er hægt að nota með börnum frá þriggja ára, eins mánaða og sautján daga til þriggja ára, tíu mánaða og sextán daga. (3;1;17-3;10;16). EFI-2 skimun er beitt sem viðbótarskimun á Iðavelli ef starfsmenn þurfa viðbótar upplýsingaöflun á mati barna. TRAS er lagt fyrir öll börn en EFI-2 eftir þörfum.

Niðurstöður: Sérstakt skráningarblað fylgir skimuninni til að skrá niðurstöður. Svör barnsins eru skráð jafnóðum á skráningarblaðið og að lokinni skimun fást vísbendingar um hvernig málþroski barnsins er miðað við jafnaldra. Niðurstöður eru ræddar við foreldra.

Eftirfylgd: Aðgerðaráætlun er gerð fyrir þau börn sem koma út með slakan málþroska. Deildin og sérkennsluteymi vinna í sameiningu að þeim þáttum sem þarf að efla.

Leiðir til íhlutunar: Málörvun, hóp eða einstaklings. Ýmsar leiðir til að efla málþroska barnsins í gegnum leikinn, bæði máltjáningu og skilning.

Ferilmappa barnsins

Ferilmappa barnsins segir sögu barnsins í leikskólanum. Ferilmappan á að sýna að barnið tilheyrir hópnum og því líði vel. Að barnið tjái hugsanir sínar og tilfinningar. Sé forvitið, rannsakandi og skapandi. Ferilmöppur barnanna eiga að vera einstaklingsmiðaðar og eru því ekki allar eins. Ferilmappan er í senn safn af verkum barnsins og námsferill þess. Ferilmappan er aðgengileg fyrir barnið og þegar barn hættir eða útskrifast úr leikskólanum fær það innihald möppunnar.

Ferilmappan metur eftirfarandi námsþætti ásamt öðru: Líðan, áhugasvið, sköpun, samfélagsvitund, könnun, tilfinninganátt og virkni barnsins.

- **Innihald Ferilmöppu getur verið:**
  - Teikningar eða verk barnsins eða ljósmyndir af verkum.
  - Skráningar/námssögur af barninu í ólíkum aðstæðum t.d. frjáls leikur, útvera, matartímar, samverustund o.fl. 2 námssögur á önn.
  - Gullkorn.
  - Tilvitnanir í það sem barnið segir í daglegu starfi sem lýsa hugsun þess, könnun og rannsókn.
  - Dæmi um hæfni barnsins á námssviðum leikskólans.
  - Dæmi um umhyggju barnsins fyrir öðrum.
  - Dæmi um virkni barnsins í nærsamfélaginu.
  - Dæmi um forvitni barnsins og sköpun.
  - Samtal við barnið – fer eftir aldri barnsins!
  - Afmælisblað – myndir sem lýsir degi barnsins. Unnið í samvinnu við barnið.
  - Sjálfsmýndir, að hausti og vori – teikniþroski skoðaður.
  - Hópmyndir af hverri deild.
  - Hæðarmæling.
  - Frumtilfinningar.

Verkferlar ferilmöppu

Framkvæmd: Starfsfólk deilda safnar gögnum allan veturinn í ferilmöppu barns. Stuðst er við fyrirfram ákveðna efnisþætti, en einnig einnig er sérstöku efni safnað þegar tækifæri gefast. Horft er til þátta sem fram koma í skólanámskrá við skráningu (sjá nánar í skólanámskrá).

Niðurstöður: Markvissar ferilmöppur nýtast til að meta nám og þroska barna í gegnum daglegar venjur í leikskólanum í stað þess að notast við próf. Þannig geta kennarar framkvæmt mat sem felur í sér að varpa ljósi á getu barna og þroska, áhuga og námsferlið í sínu náttúrulega umhverfi í stað þess að setja börnin í sérstakar aðstæður til að prófa kunnáttu þeirra.

Eftirfylgni: Markvissum ferilmöppum er ætlað að halda utan um skráningu á námsferli barnsins, en gögnin geta verið verk barnsins, ljósmyndir úr starfinu eða skráning á reynslu barnsins. Tvisvar til þrisvar á ári er síðan efni möppunnar ígrundað með samkennurum, barninu og fjölskyldu þess og ef þarf eru sett fram markmið varðandi þroska og getu barnsins sem leikskóli og fjölskylda vinna saman að (sjá nánar í skólanámskrá).

AEPS

AEPS er færnimiðað matstæki. Matstækið er hagnýtt kerfi sem nýtist við gerð einstaklingsnámskrár. Lögð er áhersla á samstarf foreldra og fagmanna við gerð markmiða. Matstækið eflir samstarf foreldra og fagfólks í vinnu með barninu. Matstækið er styðjandi við foreldra, samanburður er við barnið sjálft, góð mynd er dregin upp af styrkleikum og veikleikum barnsins og tenging er á milli niðurstöðna úr matslista yfir í markmið og leiðir. Listinn skiptist í tvo hluta, aðstæður fjölskyldu heima og þroskaþættir barnsins. Prófbættir eru í sex hlutum; fín- og grófhreyfingar, færni í daglegum athöfnum, vitsmunabáttur, félagsleg tjáskipti og samskipti. Aldurskipting er þannig að einn listi er fyrir aldurinn 0-3 ára og hins vegar 3-6 ára aldurinn. AEPS er notað í sértækum tilgangi til að meta börn nánar á vissum þáttum, t.d. börn sem eru í sérkennslu.

Verkferlar við AEPS

Framkvæmd: Foreldrar svara listanum „Upplýsingar frá fjölskyldu.“ Starfsfólk fyllir út í listann sem nefnist „Matslisti fyrir börn.“ Starfsfólk fyllir gjarnan út listann í teymi.

Niðurstöður: Starfsfólk tekur upplýsingar saman. Gagnleg markmið valin út frá niðurstöðum. Ef um endurmat er að ræða þá eru niðurstöður bornar saman við fyrra mat og milli þátta.

Eftirfylgni: Starfsfólk fyllir út listann „Matslisti fyrir börn“ á u.þ.b. 6 mánaða fresti til að fylgjast með framförum. Markmið eru endurskoðuð í samvinnu við foreldra.

Leiðir til íhlutunar: Einstaklingsnámskrá með markmiðum sem eru endurskoðuð á u.þ.b. 6 mánaða fresti. Sérkennsla. Tilvísun.

Skólaskil

Þegar börn flytja á milli leikskóla eða skólastiga skila kennarar skólans útfylltu eyðublaði til viðtökuskóla. Eyðublaðin má sjá á *fylgiskjölum 4 og 5*.

Verkferlar skólaskila

Framkvæmd: Þegar skil eru á milli leikskóla þá fyllir sérkennslustjóri út eyðublað, *fylgiskjal 4*, og tekur afrit af þeim gögnum sem eiga að fylgja með til viðtökuskóla. Þegar skilin eru yfir á næsta skólastig fyllir starfsfólk elstu deilar út eyðublað, *fylgiskjal 5*, og tekur afrit af þeim gögnum sem fylgja eiga í grunnskólann. Eyðublöðin eru ávallt borin undir foreldra/forráðamenn áður en gögnin eru send til viðtökuskóla.

Þegar um sérkennslumál ræðir þá er samið skólabréf til viðtökuskóla/grunnskóla. Foreldrar/forráðamenn lesa yfir bréfið áður en sérkennslustjóri sendir skólabréfið frá sér til sérkennsluráðgjafa Fræðslusviðs. Þegar vora tekur er haldinn skilafundur í þeim grunnskóla sem sérkennslubarnið ætlar að hefja skólagöngu sína. Skilafundinn sitja kennari/kennarar sem taka við barninu í grunnskóla, sérkennsluráðgjafi Fræðslusviðs, sérkennslustjóri Iðavallar og deildarstjóri barnsins í leikskólanum eða annar starfsmaður sem þekkir barnið best.

Vinnuferli sérkennslumála

Á Iðavelli er lögð áhersla á gott foreldrasamstarf. Foreldrar/forráðamenn koma að ferli sérkennslumála strax frá upphafi og ef foreldrar/forráðamenn og/eða kennarar hafa áhyggjur af þroska barnsins fer ákveðið ferli í gang. Sérkennsluteymi er starfandi við leikskólann.

Framkvæmd: Ýmist hafa foreldrar/forráðamenn eða leikskólinn frumkvæðið að því að orða hagi barns. Fundur er settur á og styrkleikar og veikleikar barns eru ræddir. Alla jafna er unnið með barnið í 3-6 mánuði, markmið eru sett niður og unnið að þeim bæði heima fyrir og í leikskólanum og á meðan fer fram gagnasöfnun. Gagnasöfnun felur í sér skráningar, myndbandsupptökur, greinargerðir og ef þörf er á útfylling lista. Á Fræðslusviði Akureyrarbæjar eru starfandi sálfræðingur og sérkennsluráðgjafi sem þjónusta leikskóla bæjarins. Sérkennslustjóri sendir tilvísun til Fræðslusviðs ef óskað er eftir aðstoð varðandi barn.

Niðurstöður: Ef niðurstaðan er að vinna áfram með barn á leikskólanum án þess að leita til skólaþjónustu er gjarnan útbúin námskrá með markmiðum og leiðum til þjálfunar. Endurskoðun er á c.a. 6 mánaða fresti. Ef niðurstaðan er að vísa málinu áfram gerir sérkennslustjóri tilvísun til Fræðslusviðs. Þar taka sérkennsluráðgjafi og sálfræðingur Fræðslusviðs við málinu. Ákveðið mat fer í gang þar sem fulltrúar Fræðslusviðs kalla eftir gögnum um barnið. Þegar búið er að meta gögnin er haldinn skimunarfundur með foreldrum/forráðamönnum og starfsfólki leikskólans. Eftir það getur komið greining eða barni vísað áfram í frekara mat t.d. á Greiningar- og ráðgjafastöð ríkisins eða Þroska- og hegðunarmiðstöð.

Eftirfylgni: Markmið eru endurskoðuð eftir þörfum. Teymisfundir eftir þörfum með öllum aðilum.

Leiðir að íhlutun: Sérkennsla á Iðavelli fer fram inn á deildum, í sal og í útiveru, í stærri og smærri hópum. Einnig höfum við til afnota sérkennsluherbergi sem við notum þegar við teljum að ekki sé unnt að vinna með barninu á fullnægjandi hátt innan um önnur börn. Herbergið er notað jafnt í einstaklings- og hópa kennslu. Þeir þættir sem eru þjálfaðir eru t.d. fín- og grófhreyfingar, málþroski, félagsþroski og athafnir daglegs lífs.

Íslenska sem annað mál

Stór hluti barnahópsins á Iðavelli eru börn með íslensku sem annað mál og hefur sá hópur farið stækkandi síðustu ár. Iðavöllur hefur unnið ötult starf í formi þróunarstarfs með þessum barnahópi og fjölskyldum þeirra. Málörvun er í forgrunni og fjölskyldurnar eru hvattar til þess að vinna með

heimamálið t.d. með því að tala við börnin, lesa bækur og syngja lög á sínu tungumáli. Lögð er áhersla á að börnin fái einnig að fá að nota og kynna þeirra móðurmál fyrir samnemendum sínum. Þau læra að syngja lög og að telja frá 1 upp í 5/10 á þeirra tungumáli. Samverustundir eru til að mynda notaðar til þess að læra lög og að telja á öllum þeim tungumálum sem töluð eru á deildinni. Þau fá einnig tækifæri til þess að segja frá sínu heimalandi og sýna hópnum myndir og/eða myndbönd.

Verkferlar íslensku sem annað mál

Framkvæmd: Móttökuáætlun Iðavallar miðast að því að taka sem best á móti þessum börnum og fjölskyldum þeirra og að þau upplifi sig örugg í leikskólaumhverfinu. Fánar heimalandsins og kveðja á ýmsum tungumálum er hengt upp í forstofum og er sýnilegt þeim sem koma þar inn. Á deildarhurðum eru fánar þeirra barna sem eru á hverri deild. Málörvunarstarf er mismunandi eftir deildum, aldri og getu barnanna. Tvítýngisfulltrúi Iðavallar starfar með börnunum og veitir þeim auka málörvun til viðbótar við málörvun á íslensku sem börnin fá á sinni deild.

Niðurstöður: Staða barnanna er metin eftir [Hæfniramma í íslensku fyrir fjöltýngd börn](#) (sjá fylgiskjal 8) sem gefinn var út af Menntamálastofnun. Geta hvers barns er staðsett á þáttunum í rammanum og svo í kjölfarið er unnið með börnin eftir getu þeirra og þau sem þurfa meiri þjálfun er veittur auka tími.

Eftirfylgni: Hæfniramminn er skoðaður reglulega með tilliti til framfara og getu barnanna.

Námssvið aðalnámskrár leikskóla

Mat á námi, þroska og velferð barna felur í sér að safnað er upplýsingum um það sem börn fást við og hafa áhuga á; hvað þau vita, geta og skilja. Upplýsingarnar eru notaðar til að styðja nám og velferð barna við skipulagningu leikskólastarfsins og í samstarfi við foreldra. Um er að ræða ferli sem á að vera samþætt daglegu starfi leikskólans og fela í sér skipulagningu, skráningu, mat og ígrundun á námi, þroska og velferð barna.

Markmið mats er að auka þekkingu og skilning leikskólakennara og annars starfsfólks, foreldra og barna á þroska barna, námi og líðan. Matið á einnig að tryggja að starfsemi leikskóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrá og að réttindi barna séu virt.

Þegar fylgst er með þroska, námi og velferð barna er lögð áhersla á:

- Alhliða þroska
- Sjálfstæði
- Áhugasvið
- Þátttöku í leik úti og inni
- Félagsfærni og samkennd
- Frumkvæði og sköpunarkraft
- Tjáningu og samskipti

Hver leikskóli á að þróa fjölbreyttar aðferðir við að safna, skrá, skipuleggja og greina upplýsingar um þroska barna, nám, vellíðan og færni og móta sérstakt vinnulag þar um. Fjalla þarf um vinnulagið í skólanámskrá, hafa það aðgengilegt þeim sem málið varðar og tengja það innra mati leikskólans eftir því sem við á (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 46-47).

Mat á námi barna: hlutverk kennara

Eitt helsta hlutverk leikskólakennara og annars starfsfólks er að fylgjast með þroska barna, vellíðan og námi. Það gera þeir með fagmennsku að leiðarljósi með það í huga að börn eru margvísleg og

þroskast hver á sínum hraða og á sinn hátt. Í fagmennsku leikskólakennara felst siðferðileg skylda þeirra að gera það sem þeir telja viðkomandi barni fyrir bestu.

Að fylgjast með námi barna þegar fylgst er með þekkingarleit, námi og velferð barna er lögð áhersla á:	Þær upplýsingar eiga að leiða til skoðunar á eftirfarandi þáttum í starfi skólans:
Alhliða þroska barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það fæst við fjölbreytt viðfangsefni í daglegu starfi leikskólans.	Framboð leikskólans af fjölbreyttum viðfangsefnum og stuðning við nám barnsins.
Sjálfstæði barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það sýnir sjálfstæði í daglegu starfi, segir skoðun sína og hefur áhrif.	Viðleitni starfsfólks leikskólans til að leita eftir sjónarmiðum barnsins, hlusta og að láta skoðanir barnsins hafa áhrif á starfsemina.
Áhugasvið barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það finnur farveg fyrir áhugasvið sín og fær að njóta sín.	Viðleitni starfsfólks leikskólans til að bera virðingu fyrir margbreytileika barna, ólíkri þekkingu og menningu sem og ólíkum áhugasviðum.
Þátttöku barnsins í leik úti og inni og þeirri þekkingu sem það öðlast í þátttöku í starfi leikskólans bæði úti og inni.	Möguleika leikskólans og viðleitni starfsfólks til að bjóða barninu þátttöku í leik og aðstoð og styðja á markvissan hátt við það sem talið er að gagnist barninu.

(Þemahefti um námsmat í leikskólum, bls. 13-14)

Mat á að beina sjónum að áhuga barna, getu þeirra og hæfni. Börn sýna getu, þekkingu, hæfni og áhuga á ólíkan hátt. Mat á þar af leiðandi að vera einstaklingsmiðuð og til þess gert að efla hver barn. Á grundvelli þess skal veita þeim námstækifæri og stuðning við hæfi svo að þau geti tekið virkan þátt í skólastarfinu (Aðalnámskrá leikskóla, 2011, Bls. 7).

Verkferlar við mat á námi barna

Framkvæmd: Matstæki leikskólans ásamt ferilmöppu barnsins eru notuð til að meta stöðu barna.

Niðurstöður: Eru notaðar í foreldrasamtölum þar sem farið er yfir stöðu hvers og eins. Niðurstöður eru einnig teknar saman fyrir hverja deild og skila deildastjórar skýrslu yfir stöðu sinnar deildar í hverjum matsþætti til skólastjóra vor hvert, *sjá fylgiskjal 6*.

Eftirfylgni: Deildarstjórar skila einnig úrbótaáætlun komi einhverjir þættir ekki nógu vel út á deildinni.

Hæfnipættir við lok leikskóla

Í aðalnámskrá er hæfnipáttum lýst sem stefnt er að við lok leikskóla. Þættirnir eru byggðir á grunnþáttum menntunar og ákvæðum í leikskólalögum. Í kafla námskrárinnar um námssviðin og um mat á námi og velferð barna eru hæfniviðmið lögð til grundvallar mati á námi barnanna. Leikskólakennarar og annað starfsfólk ber sameiginlega ábyrgð á að börn nái þeim hæfniviðmiðum sem sett eru fram á námssviðum leikskólans (Lög um leikskóla nr. 90/2008; Aðalnámskrá leikskóla, 2011, bls. 41-45) og þau eru:

1.1.1. Læsi og samskipti

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

- Leysa úr ágreiningi við jafningja á friðsamlegan hátt
- Vinna úr reynslu sinni í leik og skapandi starfi
- Tjá sig með fjölbreyttum hætti (líkamlega, munnlega og í skapandi starfi)
- Leita eftir merkingu orða og orðasambanda, ríma og átta sig á hljóðum stafa

- Njóta þess að hlusta á og semja sögur, ljóð, þulur og ævintýri
- Ræða málefni og hlusta á aðra
- Nálgast upplýsingar með ólíkum leiðum og móta sér hugmyndir um þær
- Velta vöngum yfir eigin samfélagi og menningu og menningu annarra þjóða

1.1.2. Heilbrigði og vellíðan

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

- Sýna umhyggju
- Sjá um persónulega umhirðu
- Þekkja holla næringu
- Stunda fjölbreytta hreyfingu
- Stunda ögrandi og krefjandi útivist
- Stunda slökun og hvíld
- Sýna tilfinningalegt jafnvægi
- Eiga jákvæð samskipti
- Njóta félagslegra tengsla

1.1.3 Sjálfbærni og vísindi

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

- Velta vöngum yfir umgengni sinni og bera virðingu fyrir náttúrulegu og manngerðu umhverfi
- Átta sig á því hvernig vistspor þeirra og nærsamfélags geta stuðlað að sjálfbærri þróun
- Skilja hringrásir og ýmis fyrirbæri í náttúrunni
- Átta sig á margvíslegum auðlindum náttúrunnar
- Velta vöngum yfir nýtingu náttúrunnar
- Vinna með upplýsingamiðlun, framsetningu og gildi upplýsinga
- Vinna með stærðfræðileg viðfangsefni, s.s. tölur, tákni og mynstur
- Vinna með lífverur í umhverfinu og lífshætti þeirra
- Vinna með eðli ýmissa krafta og birtingarmyndir þeirra í umhverfinu
- Skoða eiginleika ýmissa efna og hluta
- Velta vöngum yfir möguleikum og takmörkunum tækninnar
- Átta sig á rými, fjarlægðum og áttum

1.1.4 Sköpun og menning

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

- Njóta þess að taka þátt í skapandi ferli
- Finna til ánægju og gleði yfir eigin sköpunarkrafti
- Kanna og vinna með margvíslegan efnivið
- Nýta fjölbreytta tækni
- Njóta bókmennta, þula, söngs og ævintýra
- Læra texta og taka þátt í söng
- Skapa og tjá upplifun sína, s.s. í myndlist, tónlist, dansi og leikrænni tjáningu
- Njóta fjölbreyttrar menningar og lista

- Taka virkan þátt í að móta menningu leikskólans með hátíðum og viðburðum sem tengjast barnamenningu
- Kynnast og vinna með listafólki á hinum ýmsu sviðum menningar og lista

(Aðalnámskrá leikskóla, bls. 5-6).

Verkferlar við mat á hæfniviðmiðum aðalnámskrár

Framkvæmd: Mat á grunnþáttum menntunar fer fram einu sinni á önn – á hverri deild fyrir sig. Starfsfólk deildar tekur fyrir á deildarfundum hvort og þá hvernig er unnið að hverjum þætti fyrir sig á deildinni.

Niðurstöður og eftirfylgni: Deildarstjóri uppfærir vinnulag deildarinnar og skilar umbótum inn til skólastjórnenda.

Matstæki kennarar

Eins og fram kemur í Aðalnámskrá leikskóla gegna kennarar og fagmennska starfsfólks mikilvægu hlutverki í námi og þroska barna. Þess vegna er mikilvægt að allt starfsfólk ígrundi störf sín reglubundið og gefi sér tíma til sjálfsmats. Matslistar fyrir sjálfsmat og ígrundun starfsfólks á eigin starfi eru notaðir til stuðnings ígrundunar.

Sjálfsmat kennara

Hver starfsmaður gefur sér tækifæri til ígrundunar samkvæmt sjálfsmatslistum. Gott er að taka fyrir mismunandi þætti hvert sinn, en matslistar eru í þremur þáttum (*sjá fylgiskjal 9*).

Verkferlar við sjálfsmat kennara

Framkvæmd: Hver og einn ígrundar starf sitt út frá sjálfsmatslistum.

Niðurstöður og eftirfylgni: Deildarstjóri og skólastjórnendur ræða mat í starfsmannasamtölum.

Leikur sem námsleið

Í Aðalnámskrá leikskóla kemur fram að hlutverk kennara í leik barna sé mikilvægt og margþætt, auk þess að sjá börnum fyrir fjölbreytilegu leikumhverfi, skapandi efniviði, tíma og rúmi, sé skynsamlegt að spyrja börnin opinna spurninga og styðja við jákvæð samskipti, sjálfspróttar athafnir þeirra og nám (Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2011).

Þegar starfsmenn deilda meta leik sem námsleið á sinni deild eru eftirfarandi skilgreiningar hafðar í huga:

1. Leikurinn er valinn af börnum
2. Leikurinn er „búinn til“ og fundinn upp af börnum
3. Leikurinn er í þykjustunni, en er framkvæmdur eins og um veruleika sé að ræða.
4. Leikurinn fókuserar á framkvæmd – ekki útkomu.
5. Leikurinn er framinn af börnum – ekki fullorðnum.
6. Leikur krefst virkrar þátttöku.
7. Leikur er skemmtilegur.

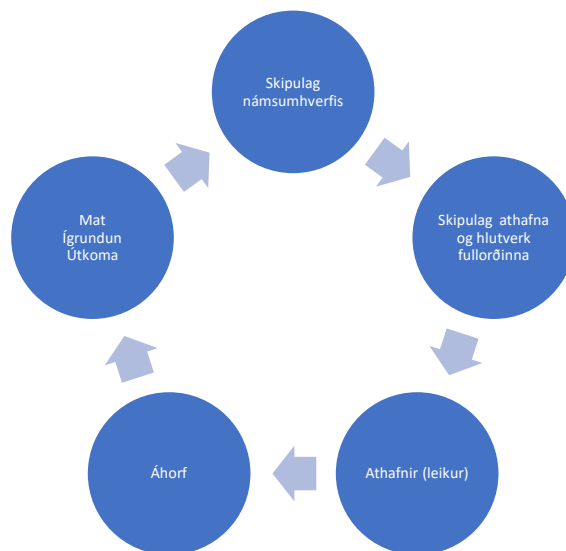
Þar sem margmenning er einkennandi fyrir starf Iðavallar er mikilvægt að þekkja reynslu allra barna svo hægt sé að byggja gott námsumhverfi.

Verkferlar við mat á leik sem námsleið

Framkvæmd: Hlutverk og höfuðábyrgð kennara í námi og þroska barna er að gera sér grein fyrir því almenna lögmáli að nám og reynsla mótist af námsumhverfi, heldur einnig að þeir viti hvaða umhverfi stuðli best að reynslu sem veiti þroska. Kennarar eiga að kunna að setja upp og hagnýta efnislegt og félagslegt námsumhverfi til að skapa sem best námsskilyrði gegnum leik. Kennarar geta bæði takmarkað og stutt við athafnir barna og er mikilvægt að þeir geri sér grein fyrir því hlutverki sínu. Leikumhverfi og leikefni eru þess vegna mikilvægir þættir sem meta skal þegar skoðað er hvort skólastarf styðji við nám gegnum leik. Þegar starfsfólk metur leikinn í sínu starfi skal skoða:

- *Tíma, rými og gæði efniviðar og umhverfis
- *Tækifæri til áskorana, útfærslu og tilfærslu leiks
- *Stuðning frá öðrum, jafningjum og lengra komnum – börnum og fullorðnum
- *Tækifæri til að tengja milli heima – skóli/heimili – þekking/reynsla
- *Tækifæri til að öðlast sjálfstraust, samskipti og umhyggju
- *Að leikur sé viðurkenndur sem mikilvægur, frjálsræði og sveigjanleiki til að forma umhverfi og athafnir. En þetta er það sem börn þurfa til þess að læra gegnum leik (Wood, 2013).

Hlutverk kennara er meðal annars að meta gæði námsumhverfisins. Leikur og leikaðstæður eru metnar á hverri önn á hverri deild. Þar er farið yfir áðurgreinda þætti og rýniverklagi beitt.

(Wood, 2013)

Niðurstöður: Eftir mat starfsfólks deildarinnar eru gerðar úrbætur og tryggt að allir þekki verklagið.

Eftirfylgni: Umbótaáætlun er skilað til skólastjórnenda.

Fylgiskjöl

Fylgiskjal 1. TRAS

2-3 ára	
Samleikur/ félagsfærni	1. Hefur áhuga á að leika við aðra?
	2. Sækist eftir því að hjálpa til við ýmis störf?
	3. Á frumkvæði að jákvæðum samskiptum?
Tjáskipti/ Samskipti	1. Lætur í ljós að fyrra bragði þörf fyrir að tjá sig?
	2. Tjáir sig með orðum við aðra að eigin frumkvæði?
	3. Getur haldið uppi samræðum, (a.m.k. 3 setn)
Athygli/ Einbeiting	1. Getur beint athygli að ákveðnu verkefni?
	2. Getur haldið athygli við verkefni í dálitla stund?
	3. Finnst gaman að láta lesa fyrir sig?
Mál- skilningur	1. Getur bent á algenga hluti?
	2. Fylgir einföldum fyrirmælum?
	3. Finnur réttan hlut þegar so. eru notuð í fyrirmælum?
Málvitund	1. Sýnir áhuga þegar þið skoðið saman myndabækur?
	2. Tekur þátt í leikjum með rím og stutter þulur?
	3. Tekur þátt í söngstundum?
Fram-burður	1. Er tiltölulega auðvelt að skilja barnið?
	2. Getur borið fram orð með /m/n/b/d/l/?
	3. Ber orð yfirleitt skýrt fram?
Orðaforði	1. Er tiltölulega auðvelt að skilja barnið?
	2. Getur borið fram orð með /m/n/b/d/l/?
	3. Ber orð yfirleitt skýrt fram?
Sefinga- myndun	1. Notar 2 til 3 orða setningar (yrðingar)?
	2. Spyr spurninga (með hljómfalli eða orðum)?
	3. Notar yrðingar með nei/ekki?

3-4 ára	
Samleikur/ félagsfærni	1. Fylgir reglum í leik sem fullorðinn stýrir
	2. Aðrir mega sýna því áhuga sem það er upptekið af
	3. Tekur leiðbeiningum með því að herma
Tjáskipti/ Samskipti	1. Notar málið í eðlilegu samhengi
	2. Heldur uppi samræðum (3-4 mín)
	3. Tjáir óskir sínar, tilfinningar og þarfir með orðum?
Athygli/ Einbeiting	1. Heldur sig við sjálfvalið verkefni?
	2. Situr kyrrt á sínum stað ef til þess er ætlast?
	3. Biður í röð án þess að missa athyglina?
Mál- skilningur	1. Flokkar hluti eftir yfirhugtökum?
	2. Skilur setningar sem innihalda forsetningar?
	3. Þekkir minnst þrjú til fjögur litaheiti?
Málvitund	1. Man rímleiki og söngva sem oft er farið í?
	2. Tekur þátt í að ríma?
	3. Getur með hjálp mynda greint mun á líkum orðum?
Fram-burður	1. Getur borið fram K og G í orði?
	2. Notar S/F/V fremst í orði?
	3. Getur borið fram öll atkv. í þriggja atkv. orðum?
Orðaforði	1. Notar nafnorð í fleirtölu?
	2. Notar spurnarorð?
	3. Notar þátíð sagna?
Setinga- myndun	1. Getur myndað 4 orða setningu með réttri orðaröð?
	2. Notar forsetningar í setningum?
	3. Tengir saman setningar með og/en?

4-5 ára	
Samleikur/ félagsfærni	1. Tekur þátt í samleik (20-30mín)
	2. Tekur þátt í hlutverkaleik
	3. Fylgir félagslegum leikreglum
Tjáskipti/ Samskipti	1. Samhengi í frásögn
	2. Tjáð sig skiljanlega og tekið svörum
	3. Getur farið með stuttar vísur/gátur
Athygli/ Einbeiting	1. Haldið athygli við verkefni (20-30 mín)
	2. Leikið sér án þess að trufla aðra
	3. Tekið þátt í frjálsum leik á við jafnaldra
Mál- skilningur	1. Stigbreyting lýsingarorða
	2. Neitun í aukasetningu
	3. Útskýrt orð yfir algenga hluti
Málvitund	1. Rímar
	2. Aðgreinir fyrsta hljóð í orði
	3. Skrifar nafnið sitt
Fram-burður	1. Samhljóðaklasar (ljón, klukka, veski)
	2. Borið fram /s/ hljóðið rétt
	3. Borið fram /r/ hljóðið rétt
Orðaforði	1. Notar litahæiti með nafnorðum
	2. Notar yfirhugtök
	3. Notar orð yfir form, stærð og fjölda
Setinga- myndun	1. Af hverju/hvers vegna spurningar
	2. Setningar í þátið
	3. Notar af því setningar

Fylgiskjal 2. MIO

Merki:		
x getur		MIO
/ getur að hluta		
• getur ekki		
2 – 3 ára		
Prauta- lausnir	Tu	Skilur hugtökin stór/litill Veit hvað er uppl/upp - niðri/niður
	Rö	Veit hvaða útiföt þarf þegar rignir Sækir viðeigandi hluti í leik og gengur frá leikföngum á réttan stað
Rúm- fræði	Fo	Getur bent á líkamshluta (a.m.k. fjórir) Greinir á milli ólíkra forma , t.d. púsl
	My	Parar saman tvær eins myndir Sýnir takti og hreyfingu áhuga
Tainng- og fjöldi	Töl	Greinir milli einn og margir Notar töluorð
	Fjö	Sækir tvo hluti - sýnir aldur sinn með fingrum Getur úthlutað einum hlut á mann
3 – 4 ára		
Prauta- lausnir	Tu	Notar orð sem lýsa t.d. leikföngum Fylgir fyrirmælum um staðsetningu
	Rö	Skiptir jafnt á milli tveggja Finnur út í hvaða röð á að klæða sig
Rúm- fræði	Fo	Getur púslað með 3 - 4 kubbum Fer á ákveðinn stað skv. fyrirmælum
	My	Heldur áfram með einfalt hreyfimyndur Raðar hlutum í röð eftir stærð
Tainng- og fjöldi	Töl	Telur fimm hluti með bendingum Þekkir fjölda allt að 3 án þess að telja
	Fjö	Sækir 3 hluti eftir gefnum fyrirmælum Sýnir fjölda allt að 3 með fingrum
4 – 5 ára		
Prauta- lausnir	Tu	Notar samanburðarhugtök rétt Sýnir hvað er í miðjunni
	Rö	Skiptir jafnt á milli þriggja Veit hvað hefur gerst/á eftir að gerast
Rúm- fræði	Fo	Teiknar manneskju Teiknar eftir einfaldri fyrirmynd
	My	Byr til eigið mynstur Flokkar eftir eiginleikum
Tainng- og fjöldi	Töl	Telur allt að tju hluti (bendir) Kann talnarununa lengra en upp í 10
	Fjö	Leggur á borð fyrir fimm Hefur fjöldaskilning upp í 10

Fylgiskjal 3. Hljóm-2

Nafn barns;

Kæru foreldrar og forráðamenn

Barnið þitt hefur nú farið í HLJÓM – 2 sem er athugun á hljóð- og málvitund elstu barna í leikskóla. Eftirfarandi eru hugmyndir að því hvernig efli má þá þætti sem koma slakt eða mjög slakt út. Þessar æfingar eru hugsaðar sem fyrirbyggjandi aðgerðir til að draga úr fjölda barna sem gætu átt í lestrarerfiðleikum seinna meir. Taka verður tillit til þess að hér er aðeins um vísbendingu að ræða en ekki endanlega niðurstöðu um gengi lesturs í skóla.

	Góð fæmi	1. Rím Barnið rímar orð við mynd. Dæmi; Hvaða mynd rímar við mús? <p>Mús Hús Bill Sól</p> <p>Leika með rímsögur og þulur. Einnig má leika með bullrími. Dæmi; Hvað rímar við bill? Svar í bullrími; fill, skill, kill o.s.frv. Barnið er síðan spurt hvort skill og kill séu alvöru orð! Að lokum gerir barnið greinarmun á alvöru orðum og bull orðum.</p>
	Meðal fæmi	
	Slök fæmi	
	Mjög slök fæmi	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

	Góð fæmi	2. Samstöfur Barnið klappar takt/atkvæði í orðum, hlutum, nöfnum, setningum, vísnum eða ljóðum. Dæmi; Barnið klappar takt/atkvæði í orðum eins og Jónas – Jó-nas , epli – epl-i , borð – borð , rennibraut – renn-i-braut .
	Meðal fæmi	
	Slök fæmi	
	Mjög slök fæmi	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

	Góð fæmi	3. Samsett orð Barnið heyrir tvö orð og á að setja saman í eitt. Dæmi; Jól og tré verður Jólatré , Vörur og bill verður vörubill . Einnig er hægt að gefa barni fyri hluta orðs og fá það til að botna, dæmi; fót.....??? Fótbolti , snjó.....?? Snjóhús/bolti Velta fyrir sér innihaldi orðanna, af hverju heitir sandkassi sandkassi? Leika sér að víxla orðum, dæmi; blómapottur – pottablóm Sjónrænar tengingar eins og kubbar eða myndir auðveldla baminu að skilja hvernig samsett orð eru búin til.
	Meðal fæmi	
	Slök fæmi	
	Mjög slök fæmi	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

	Góð færni	4. Hljóðgreining Þar á bamið að hlusta eftir ákveðnum hljóðum í orðum. Dæmi; Heyrist a í orðinu baaað - já Heyrist a í orðinu gooott - nei Athugið að tala um hljóð, ekki bókstafi. Ekki spyrja heyrist bé í bók, heldur heyrist bbbb í bók.
	Meðal færni	
	Slök færni	
	Mjög slök færni	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

	Góð færni	5. Margræð orð Tvær af þessum myndum nota sama orðið þótt þær tákni mismunandi hluti.
	Meðal færni	
	Slök færni	
	Mjög slök færni	
	Fengin stig	
	_____	Tré
	Möguleg stig	Jólatré Herðatré
	_____	

	Góð færni	6. Orðhlutaeyðing Leika sér að taka samsett orð í sundur. Hvaða orð verður eftir ef þú tekur jól burt af jólatré – tré Hvaða orð verður eftir ef þú tekur sund burt af sundbolur - bolur Sjónrænar tengingar eins og kubbar eða myndir auðvelda baminu að skilja hvernig samsett orð eru búin til.
	Meðal færni	
	Slök færni	
	Mjög slök færni	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

	Góð færni	7. Hljóðtenging Bamið á að tengja saman 2-3 hljóð heymrænt í orði. Leika sér að segja hljóðin í orðum. Bamið er spurt, „hvaða orð er ég að segja“ Passa að hafa 1. sekúndu á milli hljóða í hverju orði. Mikilvægt er að ýkja hljóðin og gera myndunarstaðinn sem sýnilegastan Dæmi; /Ó-ó-ó/H/ - Ól /Á-á/s-s/s/a-a/ - Ása Athugið að tala um hljóð, ekki bókstafi.
	Meðal færni	
	Slök færni	
	Mjög slök færni	
	Fengin stig	
	_____	
	Möguleg stig	
	_____	

Fengin stig í heildina _____

Möguleg stig í heildina _____

Fylgiskjal 4. Skil milli leikskóla

Upplýsingar frá leikskólanum _____

Samkvæmt reglugerð 896/2009. Reglugerð þessi tekur til öflunar, meðferðar og vörslu upplýsinga um börn í leikskólum og miðlunar upplýsinga milli leikskóla og milli leik- og grunnskóla. Til þeirra teljast upplýsingar sem eru nauðsynlegar fyrir skólagöngu barns í leikskóla og stuðlað geta að því að leikskólinn geti mætt þörfum þess.

Til nauðsynlegra upplýsinga teljast m.a. persónuupplýsingar um heilsufar, sérþarfir, líkamlega og andlega getu til náms, leiks eða annars skólastarfs. Hér er átt við upplýsingar sem afa þarf til að tryggja velferð, menntun og þroska nemenda samkvæmt lögum um leikskóla og grunnskóla eða til að sveitarstjórn, og eftir atvikum skólastjórnendur, geti sinnt skyldum sínum samkvæmt þeim lögum. Leikskólastjóra ber að gera foreldrum grein fyrir hvaða upplýsingar fylgja barni á milli leikskóla eða í grunnskóla og um rétt foreldra til að fá vitneskju um slíkar upplýsingar

Nafn barns: _____ Kt. _____

Nöfn foreldra / forráðamanna: _____

Innritunardagur barns í leikskólann _____

Almennar upplýsingar um félagslega stöðu og þroska barnsins.

Í leikskólanum er horft á þroska barnsins út frá: grófhreyfingum, fínhreyfingum, málþroska, samskiptum / samvinnu, þátttöku / frumkvæði, tilfinningum, sjálfsöryggi / sjálfstrausti og leik.

Leikur barnsins og nám

___ Barnið tók þátt í leik og námi án sérstakrar aðstoðar og eða eftirfylgni

___ Barnið naut aðstoðar og/eða eftirfylgni / sérkennslu. *Sjá nánar í greinargerð*

Félagsleg staða barnsins.

___ Í leikskólanum voru ekki gerðar athugasemdir um félagslega stöðu barnsins

___ Í leikskólanum voru gerðar athuganir og/eða athugasemdir um félagslega stöðu barnsins.

Sjá nánar í greinargerð

Eru einhverjir þættir sem þarf að huga sérstaklega að, án þess að farið sé að meta þá formlega?

___ Nei ___ Já. *Sjá nánar í greinargerð*

Eftirfarandi skimanir, athuganir hafa verið gerðar í leikskólanum.

_____

Hér með votta ég/við að mér / okkur hafa verið sýnd þau gögn sem send verða milli leikskóla.

Dags. _____

_____

Undirskrift foreldra

Fylgiskjal 5. Skil milli skólastiga

Upplýsingar frá leikskólanum

Samkvæmt reglugerð 896/2009 um skil á upplýsingum milli leik- og grunnskóla skal leikskóli gefa persónulegar upplýsingar um hvert einstakt barn. Persónulegar upplýsingar teljast m.a. upplýsingar um heilsufar, sérþarfir, líkamlega og andlega getu til náms, leiks eða annars skólastarfs.

Hér er átt við upplýsingar sem afla þarf til að tryggja velferð, menntun og þroska nemenda samkvæmt lögum um leikskóla og grunnskóla eða til að sveitarstjórn, og eftir atvikum skólustjórnendur, geti sinnt skyldum sínum samkvæmt þeim lögum.

Leikskólustjóra ber að gera foreldrum grein fyrir hvaða upplýsingar fylgja barni á milli leik- og grunnskóla og um rétt foreldra til að fá vitneskju um slíkar upplýsingar

Nafn barns: _____ Kt. _____

Nöfn foreldra / forráðamanna: _____

Innritunardagur barns í leikskólann _____

ATH ferilmappa barnsins hefur verið afhent foreldrum

Meðfylgjandi gögn. Merkið í viðeigandi kassa.

- Hljóm - forsiða**
- Kennslufræðileg áhersla - Upplýsingar um áherslur í kennslu barnanna í leikskólanum.**
- Sérkennsla og greiningar - Upplýsingar um greiningar og sérkennslu**
- Annað – skráið önnur gögn**

Almennar upplýsingar um félagslega stöðu og þroska barnsins.

Í leikskólanum er horft á þroska barnsins út frá: grófhreyfingum, fínhreyfingum, málþroska, samskiptum / samvinnu, þátttöku / frumkvæði, tilfinningum, sjálfsöryggi / sjálfstrausti og leik.

- Barnið tók þátt í leik og námi í leikskólanum án sérstakrar aðstoðar eða eftirfylgni.
- Barnið tók þátt í leik og námi í leikskólanum með aðstoð og/eða eftirfylgni / sérkennslu. Sjá nánar í viðhengi
- Í leikskólanum voru ekki gerðar athugasemdir um félagslega stöðu barnsins.
- Í leikskólanum voru gerðar athuganir eða athugasemdir um félagslega stöðu barnsins. Sjá nánar í viðhengi.

Sterkir þættir og áhugasvið í leik og námi: _____

Þættir sem þarf að fylgja eftir varðandi leik og nám: _____

Nafn kennara sem skráir: _____ Dagsetn.: _____

Hér með votta ég/við að mér / okkur hafa verið sýnd eftirfarandi gögn.

_____
Undirskrift foreldri

_____
Undirskrift foreldri

Fylgiskjal 6. Mat á námi og velferð barna, deildarniðurstöður.

Vorskýrsla TRAS og MIO

Deild: XXXXXXXXXX

Veturinn: 2021 – 2022

TRAS	Heildarniðurstöður deildarinnar í stuttu máli	Námsþættir sem eru sterkir á deildinni	Námsþættir sem þarf að styrkja á deildinni	Umbótaáætlun deildar	Mat á umbótum (skýrsla næsta árs)
1 Rautt	Málskilningur: Öll börnin hafa náð fullri færni. Málvitund: Öll börnin hafa náð fullri færni.	Málskilningur og málvitund er í góðu lagi þau eru með allt þar.	Það þarf alltaf að vera með hugann við segjum og hvernig við notum orðin okkar.	Ekkert sérstakt þetta árið, öll börnin eru búin að ná fullri færni.	
2 Grænt	Framburður: Öll börnin hafa náð fullri færni. Orðaforði/setningamyndun: Öll börnin hafa náð fullri færni.	Það eru öll börn með réttan framburð og komin með réttan orðaförða og setningamyndun	Vera vakandi yfir því hvort að þetta sé alltaf rétt viðhaft.	Ekkert sérstakt þetta árið öll börnin eru búin að ná fullri færni.	
3 Blátt	Samleikur/félagsfærni: Öll börnin hafa náð fullri færni. Tjáskipti/samskipti: Öll börnin hafa náð fullri færni. Athygli/einbeiting Öll börnin hafa náð fullri færni.	Samleikur/félagsfærni, Tjáskipti/samskipti, Athygli/einbeiting eru allt þættir sem eru í góðu lagi	Það má alltaf huga betur að athygli og einbeitingu.	Ekkert sérstakt þetta árið öll börnin eru búin að ná fullri færni. Það má þó alltaf leggja áherslu á vinnu í litlum hóp og vinna með þætti sem krefjast athygli.	

MIO	Heildarniðurstöður deildarinnar í stuttu máli	Námsþættir sem eru sterkir á deildinni	Námsþættir sem þarf að styrkja á deildinni	Umbótaáætlun deildar	Mat á umbótum (skýrsla næsta árs)
1 Rautt	T-Talning og fjöldi: Öll börnin hafa náð færni í T1 og T2	Tölur, talnaröð, talning og fjöldi		Halda áfram með vinnu við fjölda, tölur og talningu	
2 Grænt	P-Prautalausnir: Öll börnin hafa náð færni í p1 og p2	Stærðfræðihugtökin, hugtakaskilningur og rökhusun		Halda áfram með vinnu með stærðfræði og rökhusun	
3 Blátt	R-Rúmfræði: Öll börnin hafa náð færni í	Form, staðsetning og teikning.		Halda áfram með þá vinnu sem er í gangi, dæmi perla, flokka og teikning.	

Fylgiskjal 7. Grunnþættir menntunar

Grunnþættir menntunar: Leiðir og mat deilda

Mat á námi, þroska og velferð barna felur í sér að safnað er upplýsingum um það sem börn fást við og hafa áhuga á; hvað þau vita, geta og skilja. Upplýsingarnar eru notaðar til að styðja nám og velferð barna við skipulagningu leikskólastarfsins og í samstarfi við foreldra. Um er að ræða ferli sem á að vera samþætt daglegu starfi leikskólans og fela í sér skipulagningu, skráningu, mat og ígrundun á námi, þroska og velferð barna.

Markmið mats er að auka þekkingu og skilning leikskólakennara og annars starfsfólks, foreldra og barna á þroska barna, námi og líðan. Matið á einnig að tryggja að starfsemi leikskóla sé í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og aðalnámskrá leikskóla og að réttindi barna séu virt.

Þegar fylgst er með þroska, námi og velferð barna er lögð áhersla á:

Matsþáttur:	Leiðir í starfi deildar:	Metið á eftir farandi hátt:
alhliða þroska	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni, stuðningur frá sérkennsluteymi eftir þörfum.	TRAS - ofl? MIO Hljóm-2
sjálfstæði	Hvatning til sjálfstæðra vinnubragða í leik og starfi.	TRAS
áhugasvið	Val um leikefni, fjölbreytt efniviður í leikskólanum	Foreldrasamtöl
þátttöku í leik úti og inni	Leggjum áherslu á frjálsum leik, hópastarf og leikþjálfun (frá sérkennslu) ef þarf.	TRAS
félagsfærni og samkennd	Samverustundir þjálfra félagsfærni, hópastarf, höfðum til samkenndar í gegnum bókmenntir og þegar við hjálpum þeim að leysa ágreiningsmál.	TRAS
frumkvæði og sköpunarkraft	Gott að gengi að fjölbreyttum efniviði. Í leikskólanum er listasmiðja með smiðjustjóra þar sem börnin vinna að sköpun á fjölbreyttan hátt.	Foreldrasamtöl
tjáningu og samskipti	Barnafundur, samskipti í í daglegum athöfnum, sjónrænt dagskipulag gegnumgangandi í daglegu starfi.	TRAS, MIO

Hver leikskóli á að þróa fjölbreyttar aðferðir við að safna, skrá, skipuleggja og greina upplýsingar um þroska barna, nám, vellíðan og færni og móta sérstakt vinnulag þar um. Fjalla þarf um vinnulagið í skólanámskrá, hafa það aðgengilegt þeim sem málið varðar og tengja það innra mati leikskólans eftir því sem við á.

MAT Á NÁMI BARNNA: hlutverk kennara

Eitt helsta hlutverk leikskólakennara og annars starfsfólks er að fylgjast með þroska barna, vellíðan og námi. Það gera þeir með fagmennsku að leiðarljósi með það í huga að börn eru margvísleg og þroskast hver á sínum hraða og á sinn hátt. Í fagmennsku leikskólakennara felst siðferðileg skylda þeirra að gera það sem þeir telja viðkomandi barni fyrir bestu.

Að fylgjast með námi barna

Þegar fylgst er með þekkingarleit, námi og velferð barna er lögð áhersla á:	Þær upplýsingar eiga að leiða til skoðunar á eftirfarandi þáttum í starfi skólans:
Alhliða þroska barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það fæst við fjölbreytt viðfangsefni í daglegu starfi leikskólans.	Framboð leikskólans af fjölbreyttum viðfangsefnum og stuðning við nám barnsins.
Sjálfstæði barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það sýnir sjálfstæði í daglegu starfi, segir skoðun sína og hefur áhrif.	Viðleitni starfsfólks leikskólans til að leita eftir sjónarmiðum barnsins, hlusta og að láta skoðanir barnsins hafa áhrif á starfsemina.
Áhugasvið barnsins og þá þekkingu sem það öðlast þegar það finnur farveg fyrir áhugasvið sín og fær að njóta sín.	Viðleitni starfsfólks leikskólans til að bera virðingu fyrir margbreytileika barna, ólíkri þekkingu og menningu sem og ólíkum áhugasviðum.
Þátttöku barnsins í leik úti og inni og þeirri þekkingu sem það öðlast í þátttöku í starfi leikskólans bæði úti og inni.	Möguleika leikskólans og viðleitni starfsfólks til að bjóða barninu þátttöku í leik og aðstoð og styðja á markvissan hátt við það sem talið er að gagnast barninu.

Íðavöllur Námsmatshandbók 2022

Mat á hæfnipáttum aðalnámskrár

Í aðalnámskrá er hæfnipáttum lýst sem stefnt er að við lok leikskóla. Þættirnir eru byggðir á grunnþáttum menntunar og ákvæðum í leikskólalögum.

Í kafla námskrárinnar um námssviðin og um mat á námi og velferð barna eru hæfniviðmið lögð til grundvallar mati á námi barnanna.

Það mat kemur fram t.d. í ferilmöppu barnsins. Leikskólakennarar og annað starfsfólk ber sameiginlega ábyrgð á að börn nái þeim hæfniviðmiðum sem sett eru fram á námssviðum leikskólans en þau eru:

(Lög um leikskóla nr. 90/2008 ; Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2011:41 ; Mennta- og menningarmálaráðuneytið, 2011:45).

1. Læsi og samskipti

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

Matsþáttur	Leiðir í starfi deildar:	Metið á eftir farandi hátt:
leysa úr ágreiningi við jafningja á friðsamlegan hátt	Barnafundur og umræður, myndrænn stuðningur, félagshæfnisögur, leikþjálfun ef þarf. Samræður við börnin og hvetjum þau til að tjá sig og leysa málin þannig. Bera virðingu fyrir öðrum. Samstarf við foreldra ef þarf.	Tras (sýnir þátttöku og félagsfærni) Skráningar Áhorf
vinna úr reynslu sinni í leik og skapandi starfi	Listasmiðjan býður upp á listsköpun í litlum hópum í rólegu umhverfi. Mikill tími fyrir frjálsan leik.	Huglægt mat
tjá sig með fjölbreyttum hætti (líkamlega, munnlega og í skapandi starfi)	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni einnig fá þau aðgang að listasmiðju þar er fjölbreyttur efniviður til að skapa með.	Huglægt mat
leita eftir merkingu orða og orðasambanda, ríma og átta sig á hljóðum stafa	Lestrarstundir, samverustundir, hópastarf og vinnustundir	Tras, Ferilmöppur, hljóm-2
njóta þess að hlusta á og semja sögur, ljóð, þulur og ævintýri	Söngstundir, lestrarstundir, sögugerð í litlum hópum eða einstaklingslega.	Huglægt mat
ræða málefni og hlusta á aðra	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni. Barnafundur, hópastarf og samverustundir.	Huglægt mat
nálgast upplýsingar með ólíkum leiðum og móta sér hugmyndir um þær	Notum internetið og bækur, börn og kennarar miðla upplýsingum sín á milli.	Huglægt mat

velta vöngum yfir eigin samfélagi og menningu og menningu annarra þjóða	Mikil umræða um ólík tungumál, syngjum og teljum á tungumálum deildarinnar. Vinna í kringum fjölmenningardaga. Skoðum íslenskar hefðir t.d. þorrlót, öskudagur, jól	Huglægt mat
---	---	-------------

2. Heilbrigði og vellíðan

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

Matsþáttur	Leiðir í starfi deildar:	Metið á eftir farandi hátt:
sýna umhyggju	Umræða um umhyggju og líðan, hvetjum þau til að hjálpa öðrum börnum, kennarar eru fyrirmyndir og sýna börnum umhyggju. Tölum um tilfinningar í tengslum við sögustundir og í hópastarfi.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
sjá um persónulega umhirðu	Handþvottur, bjarga sér sjálf á salerni, góðir borðsiðir, læra að snýta sér sjálf.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
þekkja holla næringu	Umræða um hollan mat og næringu. Hvetjum til að borða fjölbreyttan mat.	Matarteymi og foreldrakannanir.
stunda fjölbreytta hreyfingu	Mikil útivera, dans inn á deild, jóga, hreyfistundir í sal fyrir þá sem þurfa, hópleikir	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
stunda ögrandi og krefjandi útivist	Gönguferðir, klifur í trjám, renna sér á snjóþotum, hópleikir	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
stunda slökun og hvíld	Rólegar lestrarstundir, hvíld, jóga og slökun	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
sýna tilfinningalegt jafnvægi	Reiðistjórnun, setja orð á athafnir	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
eiga jákvæð samskipti	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
njóta félagslegra tengsla	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl

Íðavöllur Námsmatshandbók 2022

3. Sjálfbærni og vísindi

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

Matsþáttur	Leiðir í starfi deildar:	Metið á eftir farandi hátt:
velta vöngum yfir umgengni sinni og bera virðingu fyrir náttúrulegu og manngerðu umhverfi. átta sig á því hvernig vistspor þeirra og nærsamfélags geta stuðlað að sjálfbærri þróun	Hvetjum þau til að ganga vel um bæði inni og úti. Bera virðingu fyrir náttúrunni og umhverfinu. Reglulegar umræður um þessi málefni Umræður um endurvinnslu í hópastarfi og nónhressingu.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
skilja hringrásir og ýmis fyrirbæri í náttúrunni	Umræður um veðurfar og ský, tunglið, sólina og stjörnur í daglegu- og hópastarfi.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum
átta sig á margvíslegum auðlindum náttúrunnar	Umræður um vatnsnotkun og hreint vatn.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum
velta vöngum yfir nýtingu náttúrunnar	Matjurtagarður í leikskólanum, tölum um hvaða grænmeti og ávexti sem við erum að borða og hvaðan og hvernig það kemur til okkar.	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum
vinna með upplýsingamiðlun, framsetningu og gildi upplýsinga	Umræða um hvað er ævintýri, hvað getur gerst í alvörunni, hvað er satt, hlutverkaleikur	Samræður, áhorf, ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
vinna með stærðfræðileg viðfangsefni, s.s. tölur, tákni og myndur	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni	MIO stærðfræðiskimun, samræður
vinna með lífverur í umhverfinu og lífshætti þeirra	Umræður um dýrin og hvað afkvæmin kallast. Skoðum þau skordýr sem verða á vegi okkar.	Ígrundun á deildarfundum
vinna með eðli ýmissa krafta og birtingarmyndir þeirra í umhverfinu	Umræða um náttúruöflin	Ígrundun á deildarfundum
skoða eiginleika ýmissa efna og hluta	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni	Ígrundun á deildarfundum
velta vöngum yfir möguleikum og takmörkunum tækninnar	Notum internetið, rafrænar efnisveitur og skjávarpa. Hlutverk og takmarkanir farartækja.	Ígrundun á deildarfundum
átta sig á rými, fjarlægðum og áttum	Tölum um áttir í grenndarkennslu, fjöldatakmörkanir á leiksvæðum,	Ígrundun á deildarfundum

4. Sköpun og menning

Þegar barn lýkur leikskóladvöl á það að hafa fengið tækifæri til að:

Matsþáttur	Leiðir í starfi deildar:	Metið á eftir farandi hátt:
njóta þess að taka þátt í skapandi ferli	Í gegnum leik og daglegt starf á deildinni	Ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
finna til ánægju og gleði yfir eigin sköpunarkrafti	Umræða um verk barnanna, hengjum verk upp á vegg, þau fá tækifæri til að setja myndir sjálf upp á vegg ef þau vilja, fá tíma og næði í listasmíðju til þess að skapa og njóta	Huglægt mat
kanna og vinna með margvíslegan efnivið	Vinna í listasmíðju, t.d. með náttúrulegan efnivið, endurvinnsla, fjölbreyttur efniviður á deildinni	Ígrundun á deildarfundum
nýta fjölbreytta tækni	Vinna í listasmíðju, fjölbreyttur efniviður á deildinni og leika í OSMO.	Huglægt mat
njóta bókmennta, þula, söngs og ævintýra	Fjölbreyttar lestrarstundir, söngstundir, hlustum á ævintýri og tónlist.	Tras
læra texta og taka þátt í söng	Söngstundir á deildinni	Tras
skapa og tjá upplifun sína, s.s. í myndlist, tónlist, dansi og leikrænni tjáningu	Í gegnum leik, daglegt starf á deildinni og í listasmíðju.	Ígrundun á deildarfundum og foreldrasamtöl
njóta fjölbreyttar menningar og lista	Í listasmíðjunni er unnið með ólík form myndlistar, tókum þátt í listviðburðum barna í samfélaginu, Listahátíð,	Huglægt mat
taka virkan þátt í að móta menningu leikskólans með hátíðum og viðburðum sem tengjast barnamenningu	Afmælisdagur Lubba á degi íslenskrar tungu, þátttaka í barnamenningarhátíð og öðrum hátíðum sem okkur bjóðast að taka þátt í.	
kynnast og vinna með listafólki á hinum ýmsu sviðum menningar og lista	Samstarfsverkefni við tónlistarkennara og listamenn á svæðinu.	

Mat á að beina sjónum að áhuga barna, getu þeirra og hæfni. Börn sýna getu, þekkingu, hæfni og áhuga á ólíkan hátt. Mat á þar af leiðandi að vera einstaklingsmiðað og til þess gert að efla hvert barn. Á grundvelli þess skal veita þeim námstækifæri og stuðning við hæfi svo að þau geti tekið virkan þátt í skólasterfinu.

(Unnið úr; Handbók um mat í starfi leikskóla, aðalnámskrá leikskóla [ofl.](#))

ATH að eyðublað þetta er í sífelldri endurskoðun eftir því sem verklag styrkist í sessi.

Fylgiskjal 8. Hæfniramma í íslensku fyrir fjöltyngd börn

Hæfniramminn er of stórt skjal til að setja hér inn í heild – en hann má finna á;

[https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnirammar_isl_fjolyngd_4 - leikskoli.pdf](https://mms.is/sites/mms.is/files/haefnirammar_isl_fjolyngd_4_-_leikskoli.pdf)

Hæfnirammarnir

Hæfnirammarnir skiptast í fjögur hæfnisvið: Tjáningarfærni, hlustunarskilning, hljóðkerfisvitund og læsi. Öll sviðin eru nátengd hvert öðru. Hvert svið skiptist niður í nokkra færniþætti. Í römmunum eru gefin viðmið um hvert hæfnisvið og dæmi tekin um málnotkun. Dæmin eru gefin til þess að útskýra betur hvers konar málnotkun megi búast við að barnið ráði við á hverju stigi fyrir sig en þau eru auðvitað engan veginn tæmandi. Hjá hverju hæfnisviði er stuttur innangangur til þess að útskýra eðli og mikilvægi hvers þeirra.⁴ Hæfnirammarnir gefa ákveðið viðmið um árangur málörvunar í íslensku í leikskólastarfi með börnum sem eiga annað móðurmál en íslensku. Þeim er ekki ætlað að vera grunnur að beinni kennslu í íslensku heldur uppspretta fjölbreytilegs leikskólastarfs sem styður börnin við að taka reglulegum framförum í íslenskufærni sinni.

Hæfnisviðin

- Tjáningarfærni:
  - Orðaforði
  - Málfræði – Setningagerð
  - Samskiptafærni
  - Orðræða
- Hlustunarskilningur:
  - Orðaforði
  - Málfræði – Setningagerð
  - Spurningar – fróðleiksöflun
  - Samskiptafærni
  - Orðræða
- Hljóðkerfisvitund
  - Heyrnær útfærsla
  - Framburður
- Læsi
  - Lestur og ritun

Fylgiskjal 9. Sjálfsmatslistar kennara

Iðavöllur: Sjálfsmat starfsmanna

-Miðað er við að hver og einn fari yfir einn matshluta á önn-

1. Þáttur – Samskipti
2. Þáttur – Starfið/verklegi hlutinn
3. Þáttur – Líðan í starfi

1. Samskipti (Samskipti við börn, samstarfsfólk, foreldra og aðra fagaðila)

*Heilsa ég öllum þegar komið er í skólann?

*Er ég almennt jákvæð/ur í samskiptum?

*Gæti ég orða minna, vanda ég það sem ég segi?

*Er ég tilbúin/n til að taka vel í nýjar hugmyndir?

*Hvernig ganga samskiptin við börnin? Er það misjafnt eftir börnum?

*Hvernig ganga samskipti við foreldra? Er það misjafnt eftir foreldrum?

*Hvernig eru samskipti mín við aðra fagaðila (sérkennsla, skóladeild o.þ.h.)?

*Er eitthvað sem ég ergi mig reglulega yfir í samskiptum við samstarfsfólk?

*Eru árekstrar/núningur í starfsmannahópnum á deildinni?

*Eru árekstrar/núningur við yfirmenn (deildarstjóra, skólastjóra)?

*Eru samskipti í skólanum yfirleitt heiðarleg og opin?

*Ríkir traust milli mín og annarra starfsmanna?

*Er ég tilbúin til að meta hæfileika samstarfsfólks (þó það sé ólíkt mér)?

*Sýni ég börnum, foreldrum og samstarfsfólki virðingu?

*Hvað get ég gert til að efla góð samskipti innan vinnustaðarins?

2. Starfið (Vinnusmiðjur, daglegar athafnir, útiveran, matartímar o.fl.)

- *Hlusta ég á hugmyndir barnanna við undirbúning verkefna?
- *Hef ég alltaf eitthvað undirbúið í bakhöndinni?
- *Geng ég í öll störf – reyni ég að komast hjá einhverju?
- *Er ég drífandi þegar á þarf að halda?
- *Get ég auðveldlega vikið frá skipulagi/gripið „gæsina“?
- *Er einhver þáttur sem reynist mér erfiður í daglegu starfi?
- *Hverjir eru styrkleikar mínir í starfinu?
- *Nýti ég útiveruna til kennslu?
- *Hvernig gengur að ná aga í hópinn?
- *Hvernig ganga matartímar hjá mér?
- *Nýti ég fjölbreytta þætti starfsins til kennslu? (matartímar, forstofa, salerni, ...)
- *Sýni ég frumkvæði og sjálfstæði í starfi?
- *Nýti ég þau tæki og tól sem til eru
- *Geng ég vel um vinnustaðinn minn?
- *Hvað get ég gert til að gera gott starf betra?

3. Líðan í starfi (Mikilvægi mitt, hrós, sjálfsmat, starfsandinn o.fl.)

- *Upplifi ég mig mikilvægan hluta starfsmannahópsins?
- *Tel ég mig metna/metinn að verðleikum?
- *Fæ ég hrós frá samstarfsfólki á deild?
- *Fæ ég hrós frá yfirmönnum (deildarstjóra/skólastjórum)?
- *Hrósá ég öðrum fyrir þeirra störf (börn, kennarar, foreldrar, aðrir)?
- *Tek ég persónuleg vandamál með í vinnuna?
- *Fæ ég stuðning samstarfsfólks þegar erfiðleikar steðja að í persónulegu lífi?
- *Fæ ég stuðning samstarfsfólks þegar erfiðlega gengur í vinnunni?
- *Er samheldni innan deildarinnar?
- *Er samheldni innan vinnustaðarins?
- *Er ég stolt/ur af vinnunni minni og vinnustaðnum mínum?
- *Er gaman að koma í vinnuna?
- *Verð ég vör/var við einelti á vinnustað?
- *Á ég jafn gott með að vinna með öllum á mínum vinnustað?
- *Hvað get ég gert til að laga það sem mér finnst ábótavant?